

Poikkeamislupahakemus, Čáhkáljohka

Kh 08.06.2026 § 82
53/10.03.00.07/2026

Valmistelija

Rakennustarkastaja Joni Kiemunki, puh. 040 620 6436

Kiinteistölle 890-401-28-29 ČÁHKÁLJOHKA, on jätetty rakentamislain (RakL) 57 §:n mukainen poikkeamislupahakemus poiketa alueidenkäyttölain 72 §:n määräyksistä rakentaa 66 m² vapaa-ajan asunto Mantojärven ranta-alueelle. Lisäksi rakennuspaikka sijaitsee oikeusvaikutteisessa Utsjoen osa-alueen yleiskaavassa porotilojen asuinalueelle (AO-1). Kaavamääräyksen mukaan alue on tarkoitettu porotilojen asuinrakentamiselle. Alueelle saa sijoittaa porotaloutta ja siihen soveltuvia sivuelinkeinoja palvelevaa rakentamista asuin-, tuotanto- ja talousrakennuksineen siten.

Alueidenkäyttölain (AKL) 43 §:n mukaan yleiskaavassa voidaan määrätä, ettei yleiskaava-alueella tai sen osalla saa rakentaa niin, että vaikeutetaan yleiskaavan toteutumista (rakentamisrajoitus). RakL 50 §:n mukaan rakentamislupaa rakennuskohteen rakentamiseen ei saa myöntää siten, että vaikeutetaan yleiskaavan toteutumista. RakL 45 §:n mukaan sijoittumisen edellytyksenä on, että rakentaminen ei aiheuta haittaa yleiskaavassa annettujen määräysten toteuttamiselle. Lisäksi AKL 72 §:n mukaan meren tai vesistön ranta-alueeseen kuuluvalla rantavyöhykkeelle ei saa rakentaa rakennuskohdetta ilman asemakaavaa tai sellaista oikeusvaikutteista yleiskaavaa, jossa on erityisesti määrätty yleiskaavan tai sen osan käyttämisestä rakentamisluvan myöntämisen perusteena. RakL 57 §:n mukaan kunta voi erityisestä syystä myöntää luvan poiketa alueidenkäyttölaissa säädetystä tai sen nojalla annetusta ja tässä laissa säädetystä tai sen nojalla annetusta säännöksestä, määräyksestä, kiellosta tai muusta rajoituksesta.

Paikalla olevassa Utsjoen osa-alueen yleiskaavassa alueelle on annettu kolme rakennuspaikkaa, jotka on jo käytetty muiden kiinteistön omistajien toimesta. Paikalla ei siis ole asemakaavaa tai sellaista oikeusvaikutteista yleiskaavaa, jota voitaisiin enää käyttää rakentamisluvan myöntämisen perusteena. Lisäksi vapaa-ajan asunto ei ole tarkoitukseltaan yleiskaavassa määrättyä porotilojen asuinalueetta (AO-1). Alueella on rakennettuja vakituisen asumisen rakennuspaikkoja, jonka lisäksi yleiskaavassa on osoitettu uusien vakituisen asumisen rakennuspaikkoja, jolloin hakemuksen mukainen rakennuspaikka voidaan katsoa olevan kyläalueella.

Suunniteltu rakennus on tarkoitus rakentaa Kemijärven Tapionniemestä puretusta 100 vuotta sitten pystytetty käsin veistetyistä pelkkahirsirakennuksesta, joka on yhdistetty tuolloin

kahdesta 1800-luvulla rakennetusta riihestä. Hakija on perustellut poikkeamista mm. sillä, että vapaa-ajan rakennus tukee perinteistä luontaiselinkeinoa ja rakennus sopii ympäröivään maisemaan matalalla sijaitsevan rakennuspaikan sekä korkean puuston myötä. Läheisyydessä oleva Kurulan pihapiiri on yleiskaavassa osoitettu arvokkaaksi kohteeksi.

Hakija ja kunta ovat kuulleet naapureita ja niitä, joiden asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin rakentamishanke voi huomattavasti vaikuttaa. Muistutuksia ei ole saapunut. Hakemuksesta on pyydetty lausunnot Lupa- ja valvontavirastolta (LVV) sekä Saamelaismuseo Siidalta. Lisäksi elinvoimakeskukselta saadun tiedon mukaan Mantojärven 1/100a tulvakorkeus on +77,69 m (N2000), jonka yläpuolella rakennuspaikan maanpinta tulee olla. Rakennuspaikalla ei ole suoritettu korkeusaseman mittausta, mutta laserkeilausaineiston perusteella maanpinta vaikuttaa olevan luonnostaan 1/100a tulvakorkeuden yläpuolella. Paikka sijaitsee lisäksi arvokkaalla harjualueella, valtakunnallisesti arvokkaalla maisema-alueella ja 3-luokan pohjavesialueella. Pohjavesialue on LVV:n lausunnon mukaan mahdollisesti muuttumassa 2-luokkaan.

Sovelletut oikeusohjeet: Alueidenkäyttölaki 43 §, 72 § ja 73 §
Rakentamislaki 45 §, 50 §, 57 §, 64 §, 66 § ja 187 §.

Esittelijä

Kunnanjohtaja Kontio Päivi

Päätösehdotus

Kunnanhallitus myöntää haetun poikkeamisluvan rakentaa 66 m² vapaa-ajan asunnon Mantojärven ranta-alueelle Utsjoen osa-alueen yleiskaavan porotilojen asuinalueelle (AO-1). Perusteluina poikkeamisluvan myöntämiselle on, että kyseessä olevassa tapauksessa rakentamisen ei ole katsottava aiheuttavan haittaa kaavoitukselle, kaavan toteutumiselle tai alueiden käytön muulle järjestämiselle, vaikeuttavan luonnonsuojelun, tai rakennetun ympäristön suojelemista koskevien tavoitteiden saavuttamista. Hanke ei johda vaikutuksiltaan merkittävään rakentamiseen tai muutoin aiheuta merkittäviä haitallisia ympäristö- tai muita vaikutuksia kyseisellä rakennuspaikalla. Lisäksi hakija on esittänyt poikkeamislivalle erityisiä syitä ja perusteluita. Rakentaminen mm. tukee perinteistä luontaiselinkeinoja ja soveltuu rakennuspaikalle sekä maisemaan. Ennen rakennustyöhön ryhtymistä on haettava varsinainen rakentamislupa 2 vuoden kuluessa tämän päätöksen antamisesta, jonka käsittelyn yhteydessä tutkitaan luvan myöntämistä koskevat muut laissa säädetyt edellytykset. Jätevesijärjestelmien tulee täyttää Utsjoen kunnan ympäristönsuojelumääräykset. Rakennuspaikan maanpinnan korkeuden tulee olla tason +77,69 (N2000) yläpuolella ja alimmat kosteudelle alttiit rakenteet tulee sijoittaa tason +78,19 (N2000) yläpuolelle ilman rakennuspaikan erityistä pengertämistä. Rakentamisessa tulee noudattaa yleiskaavassa annettuja määräyksiä koskien rakentamistapaa ja maisemanhoitoon liittyviä

Utsjoen kunta

Ote pöytäkirjasta

Kunnanhallitus

§ 82

08.06.2026

määräyksiä. Rakennuspaikan luonnollista kasvillisuutta ja puustoa tulee säilyttää mahdollisimman paljon.

Päätös

Sodankylän kunnan rakennustarkastaja Hannu Hukki esitteli asian kunnanhallituksen jäsenille.

Ehdotus hyväksyttiin.

Otteen oikeaksi todistaa

10.06.2026

Marja Länsman
pöytäkirjanpitäjä

Utsjoen kunta

Ote pöytäkirjasta

Kunnanhallitus

§ 82

08.06.2026

Muutoksenhakuohje koskee pykälää: § 82

VALITUSOSOITUS

Tähän päätökseen haetaan muutosta hallintovalituksella.

Valitusoikeus

Tähän päätökseen saa hakea muutosta se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa ja se, jonka valitusoikeudesta laissa erikseen säädetään. Viranomaisen saa hakea muutosta valittamalla myös, jos valittaminen on tarpeen viranomaisen valvottavana olevan yleisen edun vuoksi.

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Päätöksen katsotaan tulleen *viranomaisen* tietoon kuitenkin kirjeen saapumispäivänä.

Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa asianomaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmantena päivänä viestin lähettämisestä.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitusviranomainen

Valitus tehdään Pohjois-Suomen hallinto-oikeudelle

Postiosoite: PL 189, 90101 OULU

Käyntiosoite: Torikatu 34-40, Oulu

Puhelinnumero: 029 564 2800

Sähköpostiosoite: pohjois-suomi.hao@oikeus.fi

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa on ilmoitettava:

- 1) päätös, johon haetaan muutosta (*valituksen kohteena oleva päätös*);
- 2) miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (*vaatimukset*);
- 3) vaatimusten perustelut;
- 4) mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (*prosessiosoite*). Mikäli valittaja on ilmoittanut enemmän kuin yhden prosessiosoitteen, voi hallintotuomioistuin valita, mihin ilmoitetuista osoitteista se toimittaa oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat.

Valitukseen on liitettävä:

- 1) valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen;
- 2) selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta;
- 3) asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakuasian vireille panijalta peritään oikeudenkäyntimaksu sen mukaan kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) säädetään.

Utsjoen kunta

Ote pöytäkirjasta

Kunnanhallitus

§ 82

08.06.2026

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä voi pyytää Utsjoen kunnan kirjaamosta.

Postiosoite: PL 41, 99981 UTSJOKI
Käyntiosoite: Luossa 1a Utsjoki
Sähköpostiosoite: kunnanvirasto@utsjoki.fi
Puhelinnumero: 040 188 6111

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 9.00 - 15.00.

Pöytäkirja on 15.6.2026 viety nähtäväksi yleiseen tietoverkkoon osoitteeseen www.utsjoki.fi.